

vojne to bol ako prvý E. Belluš, ktorý síce začal štúdiá na Fakulte technickej univerzity v Budapešti — 1918—1919, potom však pokračoval v Prahe, kde absolvoval roku 1923. Z ďalších Slovákov, ktorí skončili svoje štúdiá v Prahe sú to: Kamil Gross (1899—1971), Juraj Chorvát (1895—1955), Vitalij Zraževský (1898—1984), Ján Stefanec (1903—), Pavol Andrik (1903—1977), Ludovít Stoličný (1899—1980) a Vojtech Donner (1901—1945). Z mladšej generácie študovali na českých vysokých školách: Herman Kvasnica (1905—1979), Július Lehotský (1907—1970), Dušan Martinček (1910—) na AVU, Eugen Rosenberg (1907—), Gustáv Stadtrucker (1906—1980), Ján Strapec (1910—), Ferdinand Čapka (1905—), Ján Sturmayer (1912—), Milan Škorupa (1912—), Ján Svetlík (1912—), Štefan Lukačovič (1913—), Eugen Kramár (1914—), Vladimír Chrobák (1909—1984), Pavol Kedro (1907—1964), Alexander Knapo (1912—1984), ktorí boli absolventmi ČVUT a AVU v Prahe a Vojtech Bustin (1905—1944), Štefan Fajnor (1908—1968), Milan A. P. Harminc (1905—), Jozef Konrad (1899—?), Tibor Lukovich (1910—?), Štefan Lukačovič (1913—), Jozef Matonok (1914—1980), Michal Scheer (1902—), Oskár Singer (1899—?), Ladislav Unger (1904—), Štefan Zhorella (1910—?), a Štefan Zongor (1899—1966), ktorí boli brnenskými absolventmi.

Z uvedeného je vidieť, že to boli predovšetkým české školy, ktoré pomohli v rozhodujúcej miere vychovať medzivojnovú generáciu slovenských architektov. Napokon treba ešte spomenúť aj niektorých prvých absolventov Slovenskej vysokej školy technickej, ktorí začínali štúdiá už po oslobodení roku 1945 v Brne a potom prešli roku 1947 do 3. ročníka do Bratislavy, ako napr. J. Chovanec, M. Beňuška, V. Uhliarik a ďalší.

Okrem českých architektov, ktorí na Slovensku žili a tvorili v období medzi dvoma vojnami, treba tiež spomenúť viaceré významné realizácie, ktorých autori nežili na Slovensku.⁸ Ich diela sa však stali súčasťou hmotnej kultúry slovenského národa a často boli aj vzorom, ktorý ovplyvňoval myslenie a tvorbu slovenských architektov. Z hľadiska tohto pozitívne ovplyvnili vývoj modernej slovenskej architektúry najmä

J. Merganc: Obytné domy družstva Justícia na Soltésovej ul. v Bratislave. Foto Š. Šlachta

diela špičkových predstaviteľov českej avantgardy: B. Fuchsa, J. Víška, J. Krejčara, J. Poláška a ďalších. Okrem toho to boli aj kontakty na poli teórie, ako napr. prednáška Jana Víška O podstate architektúry, ktorú mal v Bratislave roku 1925 (výťah publikovaný v Stavbe, roč. V, 1926/1927). Z realizácií si zaslúžia pozornosť napr. bývalá Národná banka v Banskej Bystrici od pražského architekta J. Skřivánka dokumentujúca ešte snahu o oživenie renesančných tvarov (1920—1925). Realizovaným príkladom výnimočnej architektonickej koncepcie bola zotavovňa Morava v Tatranskej Lomnici (1932) od brnenského architekta B. Fuchsa. Jednou z najdôslednejších funkcionalistických stavieb v dispozičii, konštrukcii, vnútornom zariadení, použitých materiáloch, v čistote architektonického vý-